

Skriftlig spørsmål fra Jan-Henrik Fredriksen (FrP) til helse- og omsorgsministeren

Dokument nr. 15:210 (2008-2009)

Datert: 04.11.2008

Besvart: 13.11.2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål

Jan-Henrik Fredriksen (FrP): Undertegnede viser til skriftlig spørsmål datert 12.06.2008, der undertegnede tar opp situasjonen for pasienter med nakkeslengskader. Undertegnede mener fortsatt, at situasjonen for mange nakkeslengskadde ikke er god nok, både i forhold til diagnostisering og behandling. Hva vil statsråden gjøre for å bedre situasjonen for pasienter med nakkeslengskade, og vil han sørge for at det legges til rette for second opinion i andre land?

Begrunnelse

Undertegnede viser til skriftlig spørsmål datert 12.06.2008, der undertegnede tar opp situasjonen for pasienter med nakkeslengskader. Undertegnede mener fortsatt, at situasjonen for mange nakkeslengskadde ikke er god nok, både i forhold til diagnostisering og behandling. Undertegnede viser til at det i en rekke andre land finnes leger som har lang erfaring knyttet til diagnostisering og behandling av nakkeslengskadde. Daværende helseminister Sylvia Brustad skrev i sitt svar, datert 19.06.2008, følgende: "Til orientering har Helsedirektoratet blitt bedt om å gjennomgå behandlingstilbudet til pasienter med kroniske nakkeskader i Norge. Dette med spesielt blikk på hvordan det er mulig å komme videre og å oppdatere kunnskap om diagnostikk og behandlingsmetoder på feltet." Undertegnede mener de mange nakkeslengskadde i Norge ikke skal måtte vente på nye utredninger, dersom det er slik at man hadde kunnet få nødvendig hjelp i andre land. Det vil derfor være, slik undertegnede ser det, et skritt i riktig retning og legge til rette for at denne pasientgruppen får tilbud om en second opinion i utlandet, i de tilfeller hvor norske leger ikke har tilstrekkelig kompetanse til å kunne sette en diagnose og/eller gi den nødvendige behandling. Dette gjelder spesielt de som har skadeomfang av tredje og fjerde grad, som etter undertegneds syn, ikke mottar et adekvat tilbud i dagens helsenorge.

Svar

Bjarne Håkon Hanssen: Jeg har forelagt spørsmålet om behandling av pasienter med nakkeslengskade for Helsedirektoratet: Helsedirektoratet viser til rapporten "Nakkeslengassosierte nakkeskader" (IS-1356) som ble utarbeidet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet i 2006. I den forbindelse gjennomgikk også Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (NAKS) internasjonal litteratur for å gi en oppdatering av hva som var kunnskapsgrunnlaget for diagnostikk og behandling av disse nakkeskadene. Helsedirektoratet deler ikke representanten Fredriksen sin vurdering av at pasienter med alvorlige nakkeslengassosierte skader ikke mottar adekvat tilbud i Norge. Pasienter med alvorligere skader med nerveutfall og bruddskader skaper etter direktoratets erfaring ikke de store utfordringene med hensyn til hvilke undersøkelser og behandling man skal velge. Dette gjelder dessuten få pasienter, og etter direktoratets vurdering får disse den samme behandlingen i Norge som i alle land som vi kan sammenligne oss med. Helsedirektoratet er ikke kjent med at det har skjedd noe gjennombrudd verken i diagnostisering eller behandling av nakkeslengassosierte skader grad 1 og 2, siden rapporten om nakkeslengassosierte skader ble utarbeidet i 2006. En forskningsstudie ved Nasjonalt senter for spinale lidelser ved St. Olavs Hospital HF har vist at MR-diagnostisering av forandringer i leddbånd mellom nakke og skallebasis, sannsynligvis er forandringer som ikke er forårsaket av nakkeskaden, men forandringene man kan finne like ofte hos personer som ikke har vært utsatt for slik skade. Helsedirektoratet er ikke kjent med at det internasjonalt

finnes spesialister som har andre metoder til diagnostisering og behandling av disse pasientene, som bygger på dokumentert kunnskap, enn det som finnes i Norge. Det er riktignok slik som represen-tanten Fredriksen påpeker, at mange pasienter med problemer etter nakkeslengskader føler at behandlingstilbudet i landet ikke er godt nok. Dette skyldes nok i første rekke manglende kunnskap både nasjonalt og internasjonalt om årsaken til plagene pasientene har. I løpet av de senere årene har man fått en noe bedre forståelse av hvordan man kan hjelpe disse pasientene, og Den norske legeforening har etter henvendelse fra Helsedirektoratet arrangert kurs for primærlegene for å formidle denne kunnskapen. Erfaringen er at dersom pasientene blir tatt hånd om på en bedre måte i perioden like etter skaden, vil senfølger etter nakkeskade bli betydelig redusert. Når det gjelder ønske om å sende pasienter med nakkeslengassosierte skader til "second opinion" i utlandet, kan ikke direktoratet se at det er noen faglige medisinske argumenter for å særbehandle denne pasientgruppen. Selvsagt har pasientene rett til "second opinion", men dette bør i likhet med for andre pasientgrupper kunne finne sted i Norge. Helsedirektoratet er ikke kjent med at det finnes spesialister i Norden som har annen kunnskap og behandling om hvordan disse pasientene skal kunne hjelpes, enn det som finnes i Norge. Det er riktig at man har en dialog om høyspesialiserte tjenester og pasienter som er vanskelig å behandle på nordisk basis, men dette arbeidet er foreløpig bare i sin startfase og er ikke spesielt rettet mot denne pasientgruppen.
